

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
O'ZBEKISTON DAVLAT JAHON TILLARI UNIVERSITETI



2025-yil "28" avgust

TARJIMONLIK MUTAXASSISLIGIGA KIRISH
O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 200 000 — San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi: 230 000 — Tillar
Ta'lim yo'nalishi: 60230200 – Tarjima nazariyasi va amaliyoti (ingliz tili)

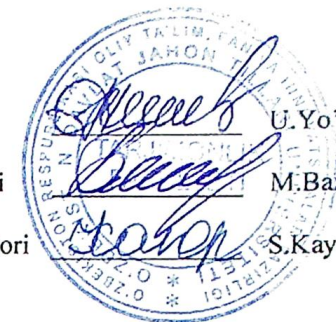
Toshkent – 2025

Fan/modul kodi TMKIR1104	O'quv yili 2025-2026	Semestr 1	ECTS - Kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili Ingliz		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi	Ma'ruza/ Seminar (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Tarjimonlik mutaxassisligiga kirish	48	72	120
2.	<p>I. Fanning mazmuni</p> <p>Fanni o'qitishdan maqsadi - "Tarjimonlik mutaxassisligiga kirish" fani talabalarga tarjima tushunchasining mohiyati, tarjimaning turlari, tarjima metodlari va transformatsiyalari, tarjimon kompetentsiyasining darajalari, tarjimaning grammatik muammolari, tarjimada ekvivalentlik kategoriyalari, tarjimonning sohta do'stlari kabi tarjimaning fundamental tushunchalari borasida malaka va ko'nikmalarini egallashni nazarda tutadi. Mazkur fan bo'lajak tarjimonlarni tayyorlash jarayonida quyi kurslarda tarjimaning fundamental tushunchalari, tarjimondan talab etiladigan bilim va ko'nikmalarni shakllantirishga yordam beradi.</p> <p>Fanning vazifasi - tarjimaning mohiyati, tarjimaning fundamental tushunchalari haqida tushunchaga ega bo'lishi;</p> <ul style="list-style-type: none"> - tarjimaning og'zaki: ketma-ket, sinxron, vizual, shivirlash kabi yo'nalishlari va yozma tarjima turlarining o'zaro bir-biridan farqi va afzalliklarini o'zlashtirishi; - tarjima metodlari, transformatsiyalari, tarjima strategiyasini tarjima jarayonida samarali qo'llash va shu orqali pragmatik tarjimaga erishish ko'nikmalarini shakllantirishi; - tarjimaning fundamental tushunchalarini tushunishi va ulardan foydalana olishi; - tarjimon kompetentsiyasi va uning tarkibiga kiruvchi lingvistik kompetentsiyasi, tushunish kompetentsiyasi, entsiklopedik kompetentsiya, qayta ifodalash kompetentsiyani shakllantirish uchun talab etiladigan bilim va malakalarni hosil qilishi; - talabalarda til kompetentsiyalari orqali talaffuz malakalari va ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak. 			

Tarjimonlik fakulteti dekani

Ingliz tili amaliy tarjima kafedrası mudiri

Universitet axborot resurs markazi direktori



U.Yo'ldoshev

M.Baxtiyorov

S.Kayumova

	<p>лингвистик ва методик асослари. Монография. – Самарқанд: “Самарқанд давлат чет тиллар институти” нашриёти, 2023. – 174 бет.</p> <p>3. Йўлдошев У.Р. “Бадний таржиманинг лингвостилистик ва лингвокультурологик хусусиятлари.” Монография. Самарқанд: – 179 “Самарқанд давлат чет тиллар институти” нашриёти, 2022. – 170 бет.</p> <p>Qo‘shimcha adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mo‘minov O., Qo‘ldoshev A., Hoshimov O‘. Ingliz tili darsligi (English for Translators) – Toshkent, “Sharq” nashriyoti, 2005. 2. Mikova S.S., Antonova V.V. Teoriya i praktika pismennogo perevoda- Moskva, 2013-332 c. 3. Jeremy Munday Introducing translation studies Theories and applications Fourth edition, 2016. 4. Susan Bassnet. Translation studies. 3rd edition. – London and New York. Taylor & Francis e-Library, 2005. –176. p.29. 5. Venuti L. Strategies of translation. Encyclopedia of translation studies. – London and New York: Routledge, 1998. – pp. 240-244. <p>Axborot manbaalari:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish 2. http://www.uz-translations.net 3. www.macmillanenglish.com/readers 4. www.encyclopedia.com 5. http://wikipedia.org.com
7.	<p>O‘quv dasturi O‘zbekiston davlat jahon tillari universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan. Dastur universitet Kengashining 2025-yil 28-avgust yig‘ilishida ko‘rib chiqilgan va tasdiqqa tavsiya etilgan (1-sonli bayonnoma).</p>
8.	<p>Fan/modul uchun mas‘ullar:</p> <p>A.Sh.Xolboboyeva – O‘zDJTU, “Ingliz tili amaliy tarjima” kafedrası dotsenti f.f.d DSc</p>
9.	<p>Taqrizchilar:</p> <p>X.B.Samigova – O‘zDJTU, “Ingliz tili tarjima nazariyasi” kafedrası professori, f.f.d</p> <p>Z.Teshaboyeva – Alisher Navoiy nomidagi o‘zbek tili va adabiyoti universiteti Tarjima nazariyasi va amaliyoti kafedrası dotsenti, f.f.d</p>

	<p>Mazkur o‘quv dasturi University of Nottingham (Buyuk Britaniya), University of Geneva (Shetsariya), University of Granada (Ispaniya) ta‘lim dasturlari tajribasini o‘rgangan holda ishlab chiqildi.</p> <p>nottingham.ac.uk study.eu granadahoy.com</p> <p>II. Ma’ruza va amaliy mashg‘ulotlar bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar <i>Ma’ruza mashg‘ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:</i></p> <p>1-semestr :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1-mavzu. Tarjimaning mohiyati. O‘zbekistonda tarjima nazariyasi va amaliyoti tarixi. 2-mavzu. Tarjima turlari. 3-mavzu. Tarjima uslublari va ularning turlari. 4-mavzu. Tarjima usullari va ularning turlari. 5-mavzu. Tarjimonning lingvistik kompetensiyalari . 6-mavzu. Tarjimonning kasbiy kompetensiyalari . 7-mavzu. Tarjimada ekvivalentlik va adekvatlik . 8-mavzu. “Tarjimonni chalg‘ituvchi” leksik birliklar tarjimasi. 9-mavzu. Tarjimonning etikasi. 10-mavzu. Tarjimashunoslikka bag‘ishlangan tadqiqotlar. 11-mavzu. Tarjimashunoslikdagi kompyuter dasturlari . 12-mavzu. Tarjimashunoslikdagi mahalliy va xalqaro standartlar. <p>III. Seminar mashg‘ulotlar bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar. <i>Seminar mashg‘ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi :</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1-mavzu. Tarjimaning mohiyati. O‘zbekistonda tarjima nazariyasi va amaliyoti tarixi . 2-mavzu. Tarjima turlari. 3-mavzu. Tarjima uslublari va ularning turlari. 4-mavzu. Tarjima usullari va ularning turlari. 5-mavzu. Tarjimonning lingvistik kompetensiyalari . 6-mavzu. Tarjimonning kasbiy kompetensiyalari . 7-mavzu. Tarjimada ekvivalentlik va adekvatlik . 8-mavzu. “Tarjimonni chalg‘ituvchi” leksik birliklar tarjimasi. 9-mavzu. Tarjimonning etikasi. 10-mavzu. Tarjimashunoslikka bag‘ishlangan tadqiqotlar. 11-mavzu. Tarjimashunoslikdagi kompyuter dasturlari . 12-mavzu. Tarjimashunoslikdagi mahalliy va xalqaro standartlar.
--	--

	<p>III. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar. <i>Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tarjimaning mohiyati. – Tarjima nima? 2. Tarjima nazariyasi va amaliyoti tarixi. 3. Tarjima va madaniyat – tarjimon etiketi. 4. Kompyuter tarjima (CAT) 5. Tarjima turlari. 6. Tarjima usullari. 7. Tarjima transformatsiyalari. 8. Leksik transformatsiyalar. Transliteratsiya. Transkripsiya. Kalka. 9. Umumlashtirish va konkretlashtirish. 10. Modulyatsiya va kompensatsiya. 11. Grammatik transformatsiyalar. Gapni ajratish. 12. Gap integratsiyasi va grammatika kompensatsiyasi. 13. Grammatik transformatsiyalar – grammatik almashtirish. 14. So'z tartibining o'zgarishi. 15. Murakkab transformatsiyalar – Deskriptiv tarjima. 16. Omission and addition 17. Ko'p ma'noli so'zlarning tarjimasi. 18. Kontekstga bog'liq so'zlarning tarjimasi. 19. Ekvivalenti mavjud bo'lmagan so'zlarning tarjimasi. 20. Madaniyat va urf-odatga xos realiyalar tarjimasi. 21. Baynalminal so'zlarning tarjimasi. 22. "Tarjimonni chalg'ituvchi" leksik birliklar tarjimasi. 23. Neologizmlar tarjimasi. 24. Neologizmlar tarjimasidagi asosiy muammolar. 25. Frazologik birliklar tarjimasi. 26. Turli janr va uslubdagi matnlar tarjimasi. 27. Didaktik matnlarni tarjima qilish. 28. Hikoya mazmunli matnlarni tarjima qilish 29. Izohli matnlarni tarjima qilish 30. Tasviriy matnlarni tarjima qilish. 31. Hissiy ifoda mazmunli matnlar tarjimasi. 32. Ertaklardagi atoqli otlar tarjimasi. 33. Ertaklar tarjimasi. 34. Hikoyalar tarjimasi. 35. Tarjimashunoslikdagi kompyuter dasturlari. 36. Tarjimashunoslikka bag'ishlangan tadqiqotlar.
3.	<p>V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: Tarjimada qo'llanadigan asosiy tushunchalar;</p>

	<p>tarjima turlari va uning tasniflari; tinish belgilari, ularning turlari, ishlatiladigan holatlari; imlo qonun-qoidalarini tarjimada qo'llash; tarjimada qo'llanadigan transformatsiyalar; tarjima qonun-qoidalarini haqida tasavvurga ega bo'lishi; (bilim) ona tilida aslyatga mos matn yarata olish; tarjima jarayonida elektron va bosma lug'atlardan foydalanish; tarjima transformatsiyalaridan o'rinli va samarali foydalana olishi va bilishi; (ko'nikma) chet tilidan ona tiliga va aksincha ona tilidan chet tiliga tarjima qilish; sifatli tarjima matnini yaratish kompetensiyalarini ega bo'lishi kerak. (malaka)</p>
4.	<p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aqliy hujum; • interfaol suhbat; • keys-stadilar; • besh daqiqalik esse; • bahs-munozara; • muammoli vaziyat; • charxpalak; • hayoliy xarita; • guruhlarda ishlash;
5.	<p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy bilimlarni o'rganish va shu asosida amaliy uslubiyatning o'ziga xos tomonlarini to'la o'zlashtirish, fanning har bir mavzusi bo'yicha berilgan nazariy bilimlar asosida badiiy asar tili bo'yicha matn tahlili natijalarini to'g'ri ifodalay olish, har qanday matnga erkin munosabat bildirgan holda tahlil eta olish, o'rganilayotgan badiiy matn tahlili bo'yicha mustaqil mushohada yuritish, she'riy matnlarni to'g'ri tahlil etish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan variantli grammatik topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.</p>
6.	<p>Asosiy adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Йўлдошев У.Р. "Таржима назарияси" Уқув кулланма – Самарканд: "Самарканд давлат чет тиллар институти" нашриёти, 2021. – 126 бет. 2. Тўхтасинов И.М., Йўлдошев У.Р. Бадий таржимани ўқитишнинг